

OLOMOUCKO | redakce.olomoucky@denik.cz

Víno patří také na Hanou

Dokončení ze strany 1

Rostlinky se sázely koncem dubna a ruku k dílu přidali i místní. „Připravili jsme půdu, koupili sazenice a nakonec přišlo okolo sto padesáti lidí, kteří je pomáhali zasadit. Každá rostlinka tak má svého majitele a nálada byla výborná,“ vzpomínal na nedávnou akci starosta.

První větší úrodu pak očekává za tři čtyři roky. „Z jedné odrůdy, Solarisu, bude výborný burčák, když se urodí, může ho být tak tři sta litrů. Z druhé, Hibernalu, bychom rádi zkusili víno. Máme tady jeden nevyužitý objekt, kde bychom chtěli udělat moštárnu, a tam by se mohlo víno i zpracovávat. Určitě bychom zase přivítali občany, byla by to milá společenská událost,“ uzavřel plány Jaroslav Sívek. Podobné před-

stavy jako v Příkazech mají i v nedalekém Nákle. Tady zvažují, že osázejí jižní svah farské zahrady. „Zatím je to ale jen plán. Uvažovali jsme o tom už letos, ale nakonec se to nepovedlo, máme hod-

že historicky vinná réva k našemu regionu patřila. Podle etnologa olomouckého vlastivědného muzea Josefa Urbana se sice na Moravě v raném středověku vinná réva pěstovala přede-

„Menší vinice bychom dříve našli například u Brodku u Prostějova a i na Olomoucku nebo Přerovsku. Víno bylo nápojem vyšších vrstev společnosti a vrchnost si navíc příjmy z vinic bedlivě hlídala. V 19. století, po zrušení roboty a značném útlumu vinařství, vinnou révu začali pěstovat na vhodných místech i drobní hospodáři.“

Josef Urban, etnolog
Vlastivědného muzea Olomouc

ně jiných úkolů a není na to čas. Možná příští rok,“ doplnil starosta Marek Ošťádal.

I přesto, že dnes je v Olomouckém kraji vinic jako šafránu, odborníci potvrzují,

vším na Slovácku, později se ale postupně rozšířila i na sever.

„Zhruba od 13. století máme záznamy, že se pěstovala i na několika místech

Hané. Asi největší vinice byly na Prostějovsku, v oblasti katastru obcí Stařečovice, Kostelec na Hané, Smržice, Čelechovice na Hané a Držovice, jednalo se o jižní a jihovýchodní svah Velkého Kosíře. Tam byly vinice zhruba do poloviny 19. století a poté postupně zanikaly,“ vysvětlil Josef Urban a doplnil, že některé zdroje mluví i o tom, že vinice údajně byla i v Hanušovicích na Šumperku.

„Menší vinice bychom dříve našli například u Brodku u Prostějova a i na Olomoucku nebo Přerovsku. Víno bylo nápojem vyšších vrstev společnosti a vrchnost si navíc příjmy z vinic bedlivě hlídala. V 19. století, po zrušení roboty a značném útlumu vinařství, vinnou révu začali pěstovat na vhodných místech i drobní hospodáři,“ doplnil etnolog.

Krátce

Harry Potter navštíví knihovnu

Olomouc – Do prázdninové soutěže k 20. výročí vydání první knihy o čarodějnickém učni Harrym Potterovi se mohou zapojit mladí čtenáři v oddělení pro děti a mládež v Knihovně města Olomouce na náměstí Republiky. Škola čar a kouzel v Bradavicích má prázdniny, mladý kouzelník přišel osobně do knihovny a připravil čtyři soutěžní úkoly, které budou postupně zveřejňovány jak v knihovně, tak na webu www.kmol.cz. Mimo luštění záhad knihovna nabízí i možnost vyfotografovat se s Harrym Potterem. Kouzelnický prázdninový kvíz nabídne i pobočka v Olomouci-Neředíně. Soutěž trvá celé prázdniny. (paš)

Zloděj z domu ukradl i krucifix

Štěpánov – Výbavu za 22 500 korun nakradl zloděj mezi 9. a 20. červencem z neobydleného domu ve Štěpánově. Odnesl si odtud vodárenskou sestavu Darling, bojler či čerpadlo. Lupiče zaujaly také šedesát let staré dřevěné hodiny Prim, set-top box, vysavač a starší horské kolo. Nakonec k lupu přihodil i 40centimetrový dřevěný krucifix. Podle mluvčí olomouckých policistů Ireny Urbánkové muži hrozí za krádeže až tři roky za mřížemi. (siř)

17 600

Škodu za 17 600 korun napáchal zloděj v Senici na Hané. Ze zamčené stodoly ukradl mezi 14. a 18. červencem dvě motorky Jawa a tři kola značky Liberta a Favorit. „Zloděje stíháme za porušení domovní svobody a krádež. Hrozí mu až tři roky vězení,“ uvedla mluvčí olomouckých policistů Irena Urbánková. (siř)

Studenti ze světa přijedou do Olomouce učit se česky

Olomouc – Češtinu se na Univerzitě Palackého ode dneška začne učit více než stovka studentů z třinácti zemí světa. V Uměleckém centru UP začne Letní škola slovenských studií filozofické fakulty (LŠSS). Její 31. ročník přivítá mimo jiné třiasedmdesátiletého muže z USA i šestnáctiletou studentku z Číny.

Z letošní více než stovky zájemců si zhruba polovina školu platí, ostatní přihlášení získali stipendium ministerstva školství. O výuku češtiny mají tradičně zájem studenti bohemistiky a slavistiky, zájemci se často rekrutují i z řad tlumočnicků. Každoročně se česky v Olomouci učí i lidé, jejichž předci pocházejí

z tohoto regionu, a ti, kteří se chystají v naší zemi studovat nebo zde již studují.

Z Číny i z Francie

Přijíždějí také ti, kteří potřebují znát češtinu z profesních důvodů. „Letošní nejpočetnější skupina bude z Německa, přijede devatenáct studentů. Velký zájem o češtinu mají i studenti z Tchaj-wanu, kterých se česky bude učit dvanáct. Tradičně velký zájem o naše kurzy mají i Francouzi, Poláci či Japonci. Nejstarším letošním studentem bude třiasedmdesátiletý Američan, nejmladší zájemkyně o češtinu, které je teprve šestnáct let, dorazí z Číny,“ řekl Petr Pořízka, ředitel LŠSS. (paš)

Zprávy z Olomoucka

V největší vinici v kraji se pěstuje Tramín či Kerner

Čelechovice na Hané, Přerov – Svou vlastní malou vinici si založil Ivo Kotrle z Čelechovic na Hané na Prostějovsku před třinácti lety. „Mezi lidmi panuje přesvědčení, že v našich podmínkách severní Moravy se vinná réva pěstovat nedá, ale opak je pravdou. Existuje spousta odrůd révy, které jsou vhodné i do našich chladnějších podmínek, avšak chorobám se nevyhnete nikdy,“ vysvětluje Ivo Kotrle.

Největší strašáci každého pěstitele jsou podle něj plísňové a padlí révové. Vinaři obvykle užívají postřiky až patnáctkrát ročně, smrzický pěstitel postřikuje jen třikrát za rok. S láskou pečuje o každý keřík vinné révy a balí bobule do sítě, aby je uchránil proti ptákům a vosám. Z vyzrálých plodů vyrábí vlastní produkty ke spotřebě.

VINICE NA ÚZEMÍ LOVCŮ MAMUTŮ

Naopak v mnohem větším měřítku pěstují vno Marek Tápal a Jiří Kolář z Přerova-Předmostí. Celkem vysadili na 2700 hlav révy vinné a jejich vinice je tak největší registrovanou

Podívejte se na výběr Deníku vinic v Olomouckém kraji. Červeně jsou zaznačené ty, které fungují, žlutě plánované a šedě ty, jež vínem oblažovaly v dobách minulých

V Příkazech na Olomoucku mají vinici schovanou za obecním úřadem. První větší úrodu očekávají za tři až čtyři roky.

Vinici plánují i ve vedlejším **Nákle**. Uvažují, že by vínem osadili jižní svah farní zahrady.

Svou malou vinici má v **Čelechovicích na Hané** na Prostějovsku Ivo Kotrle. Největší registrovaná vinice v Olomouckém kraji se nachází v přerovské části **Předmostí**.

Některé historické zdroje mluví o tom, že vinice byla dokonce až v **Hanušovicích** na Šumperku.

Foto: Deník/archiv

Grafika: Deník/Karolína Pospíšilová

v Olomouckém kraji. Místo, kde vinohrad vysadili, je podle nich unikátní.

„Nachází se v Předmostí, jakožto jednom z nejvýznamnějších světových nalezišť paleolitických lovců mamutů. Vidíme odsud Moravskou bránu, kudy zvěř migrovala. Díky tomu lidé zdejší místa osidlovali. Navíc se nachází přesně tam, kde se spojuje s Hornomoravským a Dolnomoravským úvalem,“ uvedl Marek Tápal a doplnil, že navíc šterkopiskové podloží, které má původ ve třetihorním moři, vyhovuje odrůdám, které pěstují: Tramín červený, Rulandské modré, Chardonnay, Hibernál a Kerner.

VÍNO JAKO REKLAMA MĚSTU PŘEROV

Značku Vinum Predmostenski neboli víno predmostenské vybudovali od piky. „Podtitul zní víno s duchem pravěku, čímž upozorňujeme na to, odkud víno pochází. Chceme udělat místu reklamu, ukázat Přerov v pozitivním světle a doufám, že se najdou další, kteří se svými projekty nebudou odcházet pryč a zůstanou tady,“ uzavřel Marek Tápal. (paš, den)

Denně zaplatí parkovné SMSkou 300 řidičů

Olomouc – Zaparkovat auto, poslat SMS a jít. Tuto možnost placení parkovného mobilním telefonem, která v centru Olomouce funguje od začátku prázdnin, prozatím využily necelé tři tisíce řidičů. Zprávu za třicet korun, díky níž může vůz stát hodinu v zóně placeného parkování, pošle denně zhruba tři sta lidí.

Hlavní výhodou SMS zprávy je podle motoristů především úspora času. „Je fajn, že člověk nemusí hledat automat, rovnou pošle zprávu a může odejít. Je to sice rychlé, ale třicet korun na hodinu mi přijde celkem hodně. Když ale musím zaparkovat někde blízko centra, je dobré, že můžu zvolit i tuhle variantu,“ komentoval

novinku řidička Klára Hejdušková.

S novými podmínkami parkování, které město zavedlo od 3. července, platí motoristé o deset korun více než dřív. Stejná zůstala doba placeného stání

Placení přes SMS

Jak vypadá zpráva, kterou zaplatíte v Olomouci parkování? První dvě písmena OL tvoří kód města, číslice 1 pak označuje jedinou sloučenou zónu placeného parkování a následuje registrační značka vozidla (např. OL 1 OMO1234). Zpráva se odesílá na číslo 902 66.

od 9 do 18 hodin. O víkendech parkují řidiči v centru zdarma.

NEUKÁZNĚNÍ ŘIDIČI

Přesto, že se možnosti, jak uhradit lístek, rozšířily, řidiči oproti loňskému roku hřeší mnohem více a parkují bez placení. „Například v období od 1. do 18. července strážníci řešili celkem 233 přestupků za parkování bez zaplaceného lístku v místech, kde je tato povinnost stanovena. Ve stejném období loňského roku se jednalo o 149 přestupků,“ řekl mluvčí olomoucké městské policie Petr Čunderle s tím, že celkově zaplatili řidiči na parkovném prostřednictvím SMS necelých 85 tisíc korun. (krk)

INZERCE

Navštivte autem či pěšky ZAHRADU Věžky a vyhraďte

Příprava letošní druhé zahrádkářské výstavy ZAHRADY Věžky LÉTO 2017 je v plném proudu. Koná se 2. – 6. srpna od 9 do 17 hodin. Pořadatelem je obec Věžky a ta chystá pro návštěvníky nejen tradiční program, na který jsou zvyklí, ale i další atraktivní překvapení. Největší letošní novinkou je, že každá vstupenka je slosovateľná a každý návštěvník se tak automaticky zapojí do soutěže o hodnotné ceny.

„Ve hře je zahrádkářská sekačka za 16 000 korun a křovinořez za 12 000 korun. Ceny věnovala firma P&L Biskupice,“ řekla manažerka výstav Božena Kubjatková.

Kromě hodnotných cen na návštěvníky čeká i bohatý kulturní program. Zahrají stálce, jakými jsou Hanačka, Stříbrníka, Drietomanka, Vlčnovjanka a také poprvé ve Věžkách vystoupí populární country skupina Michal Tučný Revival Band. Rodiče a zejména děti se mohou těšit na dětské dílničky, malování na obličej či jízdu na ponících. Navíc při zakoupení rodinné vstupenky (2 dospělí + 2 děti), mají dětičky jízdu na poníkovi zdarma.

„Chceme také návštěvníkům nabídnout vyšší komfort, proto budeme mít rozšířené hygienické zázemí, značení v parku pro lepší orientaci

a také infokoutek,“ vyjmenovala další novinky Kubjatková. Kromě toho zde návštěvníci jako vždy najdou široký výběr květin, ovoce, zeleniny, okrasných stromů a keřů, potřeby a pomůcky pro zahradu a dílnu, pestrou nabídku občerstvení a vybraných specialit.

„Na výstavě je výjimečné to, že se jako jediná na Moravě koná pod širým nebem v zámeckém parku a v jeho bezprostředním okolí. Všechny zahrádkáře a milovníky přírody srdečně zveme k nám do Věžek a věříme, že si odnesou samé příjemné a nezapomenutelné zážitky,“ uzavřela Kubjatková.